

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

3. Pauperes no[n] solùm diuitibus esse beatiores, sed vitæ huic nostræ omnino necessarios.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

proprium nomen veritati reddere?) bubulcos fieri cogebant. Atilius autem, qui ad eum accersendum à Senatu missi erant ad imperium Populi Rom. Sacripendum, semina spargentem viderunt: sed illa rustico ope- re attrita manus, salutem publicam stabilierunt; ingentes hostium copias pessum dederunt. Quaq; modo arantium bonum ingum rexerant, triumphalis currus habendas retinuerunt: nec fuit ijs rubori, eburni scipione deposito, agrestem stiuvam aratri repetere. Potest pauperu consulari Atilius, sed multò magis docere locupletes, quām non sit necessaria solida laudia cupidini nimis anxia dinitiarum comparatio. Eiusdem nominis & sanguinis Atilius Regulus primi Punici belli gloria, cladeq; maxima: cūm in Africa insolentissima Carthaginis opes crebris victorijs contunderet, ac prorogatum sibi ob benē gestas res in proximum annum imperium cognosset; consulibus scripsit: villicum in agello, quem septem iugera in Pupinia habebat, mortuum esse, occasionemq; nocturnum mercenarium, amoto inde rustico instrumento, discessisse. Ideoq; petere, ut sibi successor mitteretur, ne deserto agro non esset, unde uxor ac liberis suā alerentur. Qua postquam senatus à coī. accepit, & agrum Atilij illico colendum locari, & alimenta coniugi eius ac liberis praberi, resq; qua amiserat, redimi publice iusit. Tanti arario nostro virtutis Atiliana exemplum, quo omnis atas Romana gloriabitur, stetit.

III.

Luc. 16. 3.

Anton. in
Melissa part.
1. serm. 33.

En quō venerunt, apud Ethnicos, sapientes? quod alij ignorāti putant, in eo gloriantur, neque enim, vt ille piger, mendicare erubescunt: neque se reprehendi censent, cūm pauperes vocantur. Hinc, teste Antonio in Melissa, Aristides diuiti, sibi pauperiem obiectanti, respondit: *Mihi quidem nihil adseret mali paupertas, tibi verò dinitia non paucas perturbationes.* Existimarent igitur isti, vtique beatius esse perturbationibus his carere. Quin & Democritus dicitabat, Pauperis conditionem diuitiis multò beatiorē esse. Pauperes quippe maximis malis non infestantur, vt insidijs, oditi, inuidia, quibus dinites quotidie expositi sunt. Vnde merito pauperes & sapientiae, & Reipublica melius vacare possunt, quia quietiores. Aristoteles aiebat: paupertatem multis quidem indigere, inexplicitatē autem omnibus. At qui paucioribus indigent, sunt diiores. Quare, eodem Antonio in Melissa teste, dixit Democritus quidam de paupertate sua querenti, *Si non multa desideres, paupertati multa videbuntur.* Desiderium enim contractum paupertatem dinitiis equi-

tis equipollentem reddit. Quid, quod pauperes isti Mundo sunt necessarij, ut sine ijs viuere non possemus? Quis araret, si nemo indigeret? quis oves teneret, quis boues pasceret, si omnes Middæ essent? Quis texeret; quis calceos, quis vestes fueret, quis domos, quis vrbes adificaret, quis vllam artem mechanicam exerceret, si omnes satis haberent? Immo si non essent, qui seruirent, quis dominaretur? Quis nauta, quis auriga, quis auceps, quis piscator, quis mercator esse vellet, si quisque Prætor, si Imperator esse posset? Enim verò quis posset esse Imperator, si nemo inueniatur, qui vellet imperari? Numquam Crœsus in pistrino fuit, numquam messuit Sardanapalus. Seruus & dominus pariter ponuntur & tolluntur. Magister artis venter est. Multa excogitata fames. Et vt Mimus ait,

Hominem experiri multa paupertas docet.

Vel quemadmodum alius canit, *Ingenium mala sepe mouent. Quin Maronis testimonio, labor omnia vincit*

Virgil. lib. 4
Georgic,

Improbis, & duris urgens in rebus egestas.
Ingeniosa ergo est paupertas, & artium mater, quibus plurimis careremus, si in Mundo paupertas deesset. Desineret industria ciborum; deficeret medicina; non haberentur vestimenta, omnis, seu ad necessitatem, seu ad elegantiam spectans, supellex tolleretur. Non essent pagi, non oppida, non commercia; non indigenita & mutuò suppeditata auxilia; non potentia, non obedientia; non vlli ordinum gradus, non magistratus; non ciues; non rustici; non Respublica: sed mirabilis quædam perturbatio; & in optimatum occupationum vicem, succederet otium, & à laboriosis operibus pigra cessatio; atque turpe quoddam chaos permistum, omni genere nefandorum; hominesque pecudum more, sine industria, sine arte, sine lege, sine capite vicitarent. Vnde vel Ethnici viderunt, paupertatem esse quoddam bonum Vniuersi, cui in acceptis referendum, quidquid fere est in rebus humanis, vtile, necessarium, pulchrum, quod labore constat, & sudore paratur.

Prolixa & elegans fabula est, in qua dñitiarum mala, & paupertatis commoda à Philosophis considerata enumerantur. In compendium conferam. Micyllus pauperculus futor gallum habebat, à quo cantante, media nocte, expergefactus, cœpit irasci,

IV.
Lucianus in
somnio, seu
Gallo.

Cc 2 eiique